

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoCsp/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819202681
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3819202681.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v spore žalobcu: G. G., V. XX XXX XXX, so sídlom S. XXC, F., zastúpeného R. & C. G., so sídlom T. XX, F., proti žalovanému: W. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. R. D. XXX/XX, XXX XX C., o zaplatenie 214,65 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 4. marca 2020 č. k. 9Csp/51/2019-121 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 11,88 eur, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania od žalobcu v celom rozsahu. Rozhodnutie zdôvodnil tým, že sporové strany dňa 12.4.2016 uzavreli zmluvu o pôžičke na diaľku, a to prostredníctvom výmeny krátkych textových správ odosielaných na mobilný telefón, pričom uvedenému predchádzala žiadosť dlžníka o pôžičku. Podľa zmluvy veriteľ poskytuje bezúročnú pôžičku 350,- eur na účet dlžníka a dlžník sa ju zaväzuje zaplatiť spolu s odplatom 28,24 eur do dohodnutého dňa splatnosti, pričom lehota splatnosti pôžičky a odplaty je 15 dní a začína plynúť odo dňa poskytnutia pôžičky. Podľa bodu 6 Zmluvných podmienok dlžníkovi môže byť predĺžená lehota splatnosti pôžičky o rovnakú lehotu splatnosti pôžičky, na ktorú mu bola pôžička poskytnutá, ak veriteľ najneskôr v posledný deň lehoty splatnosti pôžičky neoznámí dlžníkovi v osobnom účte dlžníka na internetovej stránke www.smscredits.sk alebo prostredníctvom SMS, že s predĺžením lehoty splatnosti pôžičky nesúhlasí, a zároveň ak dlžník zaplatí veriteľovi najneskôr v posledný deň pôvodnej lehoty splatnosti pôžičky príslušnú odplatu za pôvodnú lehotu splatnosti pôžičky alebo časť istiny pôžičky, ktorá musí byť najmenej v takej výške ako príslušná odplata za poskytnutie pôvodnej pôžičky. Právne súd prvej inštancie posúdil vec podľa ustanovení § 1 ods. 2, § 1 ods. 3 písm. l), § 2 písm. a), c), § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1, § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 2 písm. a), c), d) zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, a dospel k záveru, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú na diaľku. V zmluve chýba údaj o hodnote priemernej RPMN, preto je potrebné ju považovať za bezúročnú a bez poplatkov, pričom žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver v sume 350 eur a žalovaný preukázateľne uhradil žalobcovi sumu 168,15 eur.

1.2 V časti o zaplatenie sumy 11,88 eur s príslušenstvom žalobca v podaní z 19.08.2019 zobral žalobu späť, preto súd prvej inštancie v tejto časti konanie zastavil. Súd ďalej konštatoval, že úver bol splatný do 15 dní po poskytnutí pôžičky, teda splatnosť nastala 27.04.2016. Prvá úhrada od žalovaného vo výške 1,7 eur bola uhradená 27.07.2016, teda po uplynutí pôvodne dohodnutej splatnosti, preto

je vylúčené, aby boli splnené podmienky pre predĺženie splatnosti pôžičky podľa bodu 6 Všeobecných podmienok. Aplikujúc ustanovenia § 54a, § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka, keďže úver bol splatný 27.04.2016 a žaloba bola podaná 25.06.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby, súd považoval nárok žalobcu za premlčaný. Tvrdenie žalobcu, že „v súlade s obchodnými podmienkami došlo k predĺženiu lehoty splatnosti pôžičky a to až do 25.06.2016“ z predložených dôkazov nevyplýva. Preto súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s odôvodnením, že žalovaný mal v konaní plný úspech, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

2. Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe o zaplatenie 214,65 eur v plnom rozsahu vyhovie, alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolanie zdôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedol, že zmluva o pôžičke bola uzatvorená písomne prostriedkami diaľkovej komunikácie. Lehota splatnosti pôžičky bola predĺžená na základe žiadosti žalovaného adresovanej žalobcovi a po akceptácii tejto žiadosti žalobcom v súlade so zmluvnými podmienkami žalobcu formou dodatku k zmluve o pôžičke, a to až do dňa 25.06.2016. Pred blížiacim sa termínom splatnosti žalobca informoval žalovaného o možnosti predĺžiť lehotu splatnosti vykonaním úhrady v určenej výške poplatku. Na základe tohto žalovaný vykonal úhradu tohto poplatku a lehota splatnosti bola v dôsledku tohto predĺžená na požiadanie žalovaného. Lehota splatnosti pôžičky bola teda predĺžená uhradením poplatku za predĺženie lehoty splatnosti pôžičky v súlade s dohodou žalobcu a žalovaného. Sumy, ktoré mal žalovaný zaplatiť, aby v zmysle všeobecných obchodných podmienok došlo k predĺženiu lehoty splatnosti, uhradil v nasledovnej výške a termínoch: 26.04.2016 vo výške 28,24 eur, 11.05.2016 vo výške 28,24 eur, 26.05.2016 vo výške 28,24 eur, 10.06.2016 vo výške 28,24 eur. Žalovaný čerpal pôžičku dňa 12.04.2016, lehota splatnosti bola 15 dní, a teda do 26.04.2016. Po prvom predĺžení bola lehota splatnosti do 11.05.2016, po druhom predĺžení do 26.05.2016, po treťom predĺžení do 10.06.2016 a po štvrtom predĺžení bola lehota splatnosti do 25.06.2016, čo je konečný dátum splatnosti pôžičky. Z uvedených skutkových okolností je podľa žalobcu evidentné, že žalovaný zaplatil poplatok za predĺženie, čím žiadal o predĺženie lehoty splatnosti v zmysle uzatvorenej zmluvy o pôžičke, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky. Na predĺženie lehoty splatnosti pôžičky bolo teda potrebné nielen konanie veriteľa, ale aj súčinnosť, resp. aktívne konanie zo strany dlžníka, ktorý uhradil odplatu za pôvodnú lehotu splatnosti pôžičky. Žalobca zdôraznil, že poplatky za predĺženie lehoty splatnosti pôžičky sa nezapočítavajú ako čiastočné úhrady istiny. Tento postup bol riadne dlžníkom akceptovaný, keď súhlasil so zmluvnými podmienkami. Na základe uvedeného by sa podľa žalobcu jeho nárok premlčal až dňom 25.06.2019, nie dňom 27.04.2019, ako uviedol súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom žalobca podal žalobu dňa 29.05.2019, teda pred uplynutím premlčacej lehoty. K ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) žalobca v odvolaní uviedol, že podľa rozhodnutia Európskeho súdneho dvora C-42/15 zo dňa 09.11.2016 stačí, ak sú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedené v iných dokumentoch, na ktoré zmluva odkazuje. Zmluva v tomto prípade odkazuje na zmluvné podmienky, v ktorých RPMN bola uvedená, preto nemožno tvrdiť, že zmluva nemá všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z, ako tvrdil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Žalobca k odvolaniu pripojil výpis z SMS komunikácie medzi ním a žalovaným, ako aj výpisy z účtu preukazujúce vyššie uvedené zaplatenie poplatkov v sume 4 x 28,24 eur žalovaným.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že nemá ohľadom odvolania čo dodať a trvá na vydanom rozsudku súdu prvej inštancie.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny.

5. Z odvolacieho petitu (aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a vyhovel žalobe o zaplatenie 214,65 eur v celom rozsahu) vyplýva, že žalobca mienil odvolaním napadnúť nielen zamietajúci výrok, ale aj prvý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd konanie v časti o zaplatenie sumy 11,88 eur zastavil. Vo vzťahu k tomuto výroku však žalobca v odvolaní neuviedol konkrétne dôvody, pre ktoré by

mal byť tento výrok nesprávny. Zo súdneho spisu je zrejmé, že žalobca v podaní z 19.8.2019 zmenil petit žaloby tak, že namiesto pôvodných 214,65 eur s príslušenstvom požadoval zaplatenie sumy 202,77 eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie tento procesný úkon žalobcu správne vyhodnotil ako čiastočné späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie rozdielu medzi pôvodne požadovanou sumou a novým petitom (11,88 eur), správne aplikoval ustanovenie § 145 ods. 2 CSP a konanie v tejto časti zastavil. Nedošlo teda ani k vade konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie, ani k nesprávnym skutkovým zisteniam, ani k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie. Preto odvolací súd tento výrok ako vecne správny potvrdil.

6. Druhý, zamietajúci výrok napadnutého rozsudku je založený na tom, že došlo k premlčaniu nároku žalobcu, keď žalovaná pôžička (úver) bola splatná dňa 27.04.2016, kým žaloba bola podaná 25.06.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Žalobca v odvolaní namietal, že splatnosť pôžičky bola predĺžená na základe žiadosti žalovaného podľa bodu 6 Zmluvných podmienok, a to až do 25.06.2016. V konaní pred súdom prvej inštancie síce žalobca (už v žalobe) uviedol, že „v súlade so zmluvnými podmienkami došlo k predĺženiu lehoty splatnosti pôžičky, a to až do 25.6.2016“, avšak neuvádzal, z akých konkrétnych dôvodov, na základe ktorého ustanovenia zmluvných podmienok a akým konaním žalobcu a žalovaného došlo k predĺženiu lehoty splatnosti. Toto tvrdenie žalobcu žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie poprel, keď v odpore proti platobnému rozkazu uviedol, že všetky jeho úhrady a čiastočné úhrady boli platbami na istinu, teda nie na úroky, ale ani na poplatky za predĺženie lehoty splatnosti pôžičky. Žalobca na toto tvrdenie žalovaného nereagoval, neposkytol súdu prvej inštancie žiadne ďalšie tvrdenia o podrobnostiach údajného predĺženia lehoty splatnosti ani žiadne dôkazy k tvrdenému predĺženiu lehoty splatnosti. Až v odvolaní žalobca uviedol, že k predĺženiu malo dôjsť tým, že žalovaný v posledný deň splatnosti zaplatil poplatok za predĺženie lehoty splatnosti v sume 28,24 eur, čím došlo k predĺženiu lehoty splatnosti o ďalších 15 dní, a tento postup sa mal zopakovať štyrikrát, pričom žalobca súčasne (až k odvolaniu) pripojil výpis z SMS komunikácie so žalovaným a výpisy z účtu svedčiace o zaplatení 4 x 28,24 eur žalovaným na účet žalobcu v ním uvedených dňoch (vždy v posledný deň lehoty splatnosti pôžičky).

7. Žalobca v odvolaní neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré nemohol tvrdenie o zaplatení poplatkov za predĺženie lehoty splatnosti uviesť (a dôkazy k tomuto tvrdeniu predložiť) už v konaní pred súdom prvej inštancie. Žalobca nepreukázal a ani netvrdil existenciu niektorého z dôvodov prípustnosti novôt v odvolacom konaní podľa § 366 CSP. Odvolací súd preto považoval uvedené tvrdenie žalobcu a k odvolaniu pripojené listinné dôkazy za také prostriedky procesného útoku, ktoré sú podľa v odvolacom konaní neprípustné (§ 366 CSP a contrario; § 384 ods. 3 CSP) a na ktoré preto nie je možné prihliadať. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že k predĺženiu lehoty splatnosti nedošlo (žalobca ho procesne relevantným spôsobom nepreukázal), a teda nárok žalobcu bol v čase podania žaloby premlčaný.

8. Odvolací súd však považuje za potrebné dodať, že aj keď v preskúmvanej veci nešlo o spotrebiteľský úver (keďže jeho splatnosť ani po tvrdenom štvornásobnom predĺžení nepresiahla tri mesiace - § 1 ods. 3 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase poskytnutia úveru), išlo o poskytnutie pôžičky resp. úveru spotrebiteľovi tzv. iným veriteľom podľa § 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z., pre ktoré zákon (podobne ako pre spotrebiteľský úver) vyžaduje písomnú formu zmluvy (§ 9 ods. 1 v spojení s § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.). Aj takáto zmluva môže byť uzavretá prostredníctvom diaľkovej komunikácie (napr. výmenou SMS správ, pokiaľ je jednoznačne možné identifikovať odosielateľov a príjemcov týchto SMS a ich prejavy vôle). Avšak predĺženie lehoty splatnosti pôžičky (úveru) je tak závažnou zmenou podstatných náležitostí zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. f/ v spojení s § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.), že aj pri tejto zmene (ktorá de iure predstavuje dodatok k zmluve) je potrebné vyžadovať písomnú formu, resp. formu diaľkovej komunikácie, ktorá jednoznačne umožňuje identifikovať jej účastníkov a ich prejavy vôle.

9. Žalobca v odvolaní tvrdil, že k predĺženiu lehoty splatnosti došlo podľa bodu 6 Zmluvných podmienok tým, že žalovaný v posledný deň (pôvodnej) lehoty splatnosti zaplatil poplatok za predĺženie lehoty splatnosti (podľa citovaného bodu 6 má ísť o „odplatu za pôvodnú lehotu splatnosti pôžičky alebo časť istiny pôžičky najmenej vo výške odplaty za poskytnutie pôvodnej pôžičky“, avšak sám žalobca v odvolaní aj v SMS komunikácii so žalovaným označuje túto platbu ako „poplatok za predĺženie lehoty splatnosti pôžičky“). Odvolací súd k tomu uvádza, že listinné dôkazy priložené k odvolaniu (aj keby na ne odvolací súd prihliadal) nepreukazujú existenciu prejavu

vôle žalovaného požiadať o predĺženie lehoty splatnosti úveru, resp. súhlasiť s takýmto predĺžením. Vzhľadom k právnomu posúdeniu, uvedenému vyššie (v bode 8 tohto odôvodnenia) by takýto prejav vôle musel byť výslovný, teda písomný alebo urobený formou diaľkovej komunikácie.

10. V preskúmvanej veci však žalobca preukázal len to, že žalovanému deň pred uplynutím lehoty splatnosti zasielal SMS správy s výzvou na zaplatenie celého úveru alebo minimálne poplatku za predĺženie 28,24 eur a že žalovaný na ďalší deň zaplatil na účet žalobcu sumu 28,24 eur. Na rozdiel od uzavretia samotnej zmluvy formou výmeny SMS, kde žalobca zaslal žalovanému SMS s ponukou a žalovaný reagoval zaslaním SMS s textom „Ano suhlasim“, v prípade predĺženia lehoty splatnosti k podobnému jednoznačnému (písomnému) prejavu vôle zo strany žalovaného nedošlo. Samotné zaplatenie sumy 28,24 eur nijako nepreukazuje vôľu žalovaného predĺžiť lehotu splatnosti. Pre nedostatok právnej formy vyžadovanej zákonom pre tento typ zmluvy (vyššie citované ustanovenia § 9 ods. 1 v spojení s § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.) nemožno pripustiť uzavretie dodatku k zmluve, predlžujúceho lehotu splatnosti úveru, konkludentným spôsobom (t. j. zaplatením sumy, ktorú samotný veriteľ bez výslovného prejavu vôle dlžníka vyhodnotí ako zaplatenie poplatku za predĺženie lehoty splatnosti a ako súhlas s jej predĺžením). Ak by aj k takémuto uzavretiu dodatku k zmluve došlo (čo - ako bolo uvedené vyššie - žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal), bolo by potrebné (bez ohľadu na znenie bodu 6 Zmluvných podmienok, keďže zákonom vyžadovanú formu nemôžu účastníci zmluvy obchádzať zmluvným dojednaním inej formy právneho úkonu) považovať to za neplatný právny úkon podľa § 40 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka. Tvrdenie, uvedené v odvolaní, že lehota splatnosti pôžičky bola predĺžená na základe žiadosti žalovaného, teda žalobca nepreukázal (žiadnu žiadosť žalovaného nepredložil a zaplatenie sumy 28,24 eur z vyššie uvedených dôvodov nie je možné považovať za žiadosť žalovaného o predĺženie lehoty splatnosti pôžičky).

11. Z uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne právne vec posúdil. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal aj existenciu vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, neuviedol, v čom mala táto vada (iná ako nesprávne skutkové alebo právne posúdenie veci) spočívať. Odvolací súd žiadnu takúto vadu konania pred súdom prvej inštancie nezistil a nezistil ani vadu týkajúcu sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP). Preto odvolací súd napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny potvrdil.

12. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie, k tomuto výroku žalobca v odvolaní neuviedol samostatné dôvody, pre ktoré by tento výrok bol nesprávny. Dôvodom čiastočného späťvzatia žaloby mohli byť úhrady žalovaným (ako to uviedol žalobca v podaní zo dňa 19.8.2019), avšak podľa výpisu z účtu predloženého žalovaným minimálne jedna z jeho úhrad, pre ktorú bolo konanie v časti o zaplatenie 11,88 eur zastavené, predchádzala podanie žaloby (úhrada 3,96 eur dňa 20.6.2019, kým žaloba bola podaná dňa 21.6.2019), teda zaplatenie počas konania mohlo byť dôvodom zastavenia konania len v časti o zaplatenie sumy 7,92 eur (11,88 - 3,96), čo vo vzťahu k žalovanej sume 214,65 eur predstavuje zanedbateľnú časť (menej ako 4 %). Vo zvyšnej časti zodpovedá za zastavenie konania a za neúspech vo veci samej, a teda aj za trovy konania žalobca. Preto odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní celej náhrady trov konania žalovanému za správne. Vzhľadom k tomu, že žalovaný nebol právne zastúpený, všetky písomné podania podával na súde osobne a miesto jeho bydliska je totožné so sídlom súdu prvej inštancie (teda žalovanému zrejme žiadne trovy nevznikli), nebolo potrebné uvažovať o znížení rozsahu náhrady trov konania žalovaného pred súdom prvej inštancie, pričom nepriznanie náhrady trov žalobcovi bolo z vyššie uvedených dôvodov (prevažný úspech žalovaného vo veci samej) vecne správne. Preto odvolací súd potvrdil aj výrok o trovách konania ako vecne správny.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, preto by mu proti neúspešnému odvolateľovi (žalobcovi) patril nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Keďže však žalovaný nebol zastúpený advokátom a vyjadrenie k odvolaniu podal osobne na súde v mieste svojho bydliska, teda v odvolacom konaní mu žiadne trovy nevznikli (okrem toho ani nešlo o vecné vyjadrenie žalovaného k odvolaniu, iba o konštatovanie, že trvá na rozsudku súdu prvej inštancie a nemá viac čo dodať), odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).